

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Δ15/2022

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα, την 3η Μαρτίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 09.30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Προεδρεύων:** **Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος**
- 2. Μέλη:**
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Ερωφίλη Χριστοβασίλη
Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, Δήμητρα Παπασταματίου, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποδεσμεύθηκαν πριν από την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

ΘΕΜΑ: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, του ΔΙ.ΠΑ.Ε, κατά τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, για την ανάθεση της σύμβασης «Σίτιση φοιτητών του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος», προϋπολογισμού 2.334.289,44 χωρίς Φ.Π.Α.

-----

1. Με το υπ' αρ. 12/1260/25.1.22 έγγραφο του ΔΙ.ΠΑ.Ε (Α.Π. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 558/1.02.2022), όπως αυτό επανυποβλήθηκε σε Ορθή Επανάληψη στις 08.02.2022 και έλαβε Α.Π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 746/08.02.2022, και συμπληρώθηκε με το ηλεκτρονικό μήνυμα με Α.Π. ΕΑΑΔΗΣΥ 1184/25.02.22 μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για λόγους επιτακτικής και κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτη περίσταση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ του ν. 4412/2016, προς τον σκοπό σύναψης σύμβασης, με αντικείμενο τη σίτιση των φοιτητών του ΔΙ.ΠΑ.Ε, προϋπολογισμού **2.334.289,44** Ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

2. Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την με αριθμ. 18/29-04-2021 (ΑΔΑ: 9ΟΨΟ46ΨΖ3Π-Τ7Ξ) απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής, του ΔΙ.ΠΑ.Ε., προκήρυχθηκε στις 25.05.21 (Δ.Φ. 2.2/8803/25-05-2021 -ΑΔΑΜ 21PROC008659409 2021-05-25), δημόσιος ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, για την ανακήρυξη αναδόχου που θα παρέχει υπηρεσίες σίτισης στους φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για τα έτη 2021-2022, με συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη **3.302.566,37** Ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.(13%) ή **3.731.900,00** Ευρώ, με ΦΠΑ.

Αντικείμενο της σύμβασης (Σύμβαση Υπηρεσιών - Κοινωνικές και Ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', του Ν. 4412/2016 -CPV: 55320000-9 -Υπηρεσίες παροχής γευμάτων), είναι η ανάδειξη αναδόχου για τη σίτιση των

φοιτητών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στις Πανεπιστημιούπολεις Σίνδου και Σερρών, για το χρονικό διάστημα από 01-09-2021 ή την υπογραφή της σύμβασης έως και 31-12-2022.

Ο ανάδοχος υποχρεούται κατά τη διάρκεια του έτους να παρέχει δωρεάν σίτιση επιχορηγούμενη από το κράτος στους δικαιούμενους δωρεάν σίτισης φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος.

Ο ενδεικτικός ημερήσιος αριθμός φοιτητών που δικαιούνται δωρεάν σίτιση για τους οποίους το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος θα καταβάλλει το αντίτιμο του σιτηρεσίου, ανέρχεται:

Πανεπιστημιούπολη Σίνδου για το έτος 2021: 2.717 φοιτητές και για το έτος 2022: 3.396 φοιτητές.

Πανεπιστημιούπολη Σερρών για το έτος 2022: 2.148 φοιτητές, εφόσον έχουν παραλάβει όλοι την ειδική ταυτότητα σίτισης, ο αριθμός καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του έργου.

Επίσης υποχρεούται στη σίτιση και άλλων φοιτητών μη δικαιούχων δωρεάν σίτισης καθώς και του διδακτικού, διοικητικού κλπ. προσωπικού του Πανεπιστημίου. Η εξυπηρέτησή τους θα γίνεται στο χώρο των εστιατορίων.

Το ποσό για τα έτη 2021 και 2022, μπορεί να αυξομειωθεί ανάλογα με την επιχορήγηση από το Υ.ΠΑΙ.Θ. με αντίστοιχη αυξομείωση του αριθμού των σιτιζόμενων φοιτητών. Ο αριθμός των σιτιζόμενων φοιτητών θα καθορίζεται και θα ανακαθορίζεται με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος και σύμφωνα πάντα με την επιχορήγηση από το Υ.ΠΑΙ.Θ. Επίσης, πιθανές μεταβολές στη λειτουργία του Ιδρύματος μπορεί να επιφέρουν και αντίστοιχες μεταβολές στον αριθμό των φοιτητών που σιτίζονται.

Η σύμβαση υποδιαιρείται στα δύο (2) κάτωθι τμήματα, τα οποία είναι:

1. **ΤΜΗΜΑ Α:** Σίτιση των φοιτητών του Διεθνούς Πανεπιστημίου ΣΙΝΔΟΥ με εκτιμώμενη συνολική αξία έως του ποσού των 2.238.938,05€ ευρώ χωρίς ΦΠΑ.
  1. ΠΟΛΗ Α: ΣΙΝΔΟΣ
  2. ΠΟΛΗ Β: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
2. **ΤΜΗΜΑ Β:** Σίτιση των φοιτητών του Διεθνούς Πανεπιστημίου ΣΕΡΡΩΝ με εκτιμώμενη συνολική αξία έως του ποσού των 1.063.628,32€ ευρώ χωρίς ΦΠΑ.
  1. ΠΟΛΗ Α: ΣΕΡΡΕΣ
  2. ΠΟΛΗ Β: ΚΙΛΚΙΣ
  3. ΠΟΛΗ Γ: ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες για κάθε ένα από τα προαναφερόμενα Τμήματα Α και Β κατατάσσονται στον κωδικό CPV: (55320000-9 -Υπηρεσίες παροχής γευμάτων).

Η Διακήρυξη (09/2021), δημοσιεύθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε Συστημικούς Αύξοντες Αριθμούς ανά Τμήμα: Τμήμα Α :132808 και Τμήμα Β: 13809, στάλθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα Ε.Ε. στις 25-05-2021 (αρ.προκ. 2021/S 099-261514) και στον Ελληνικό τύπο. Στις 23/06/2021 δόθηκε παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας παραλαβής προσφορών (αρχική ήταν η 24/06/2021 ημέρα Τρίτη και ώρα 15:00) η οποία μετατέθηκε για την Παρασκευή 09/07/2021 και ώρα 15:00), καθώς και της ημερομηνίας διενέργειας (η αρχική ημερομηνία ήταν η 30-06-2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00) η οποία μετατέθηκε για τις 15/07/2021, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00.

3. Κατά την αποσφράγιση διαπιστώθηκε ότι « για το Τμήμα Α Πανεπιστημιούπολή Σίνδου κατατέθηκαν τρεις προσφορές από τις εταιρείες:

- Α ΧΟΥΤΟΣ ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
- ΑΦΟΙ ΚΟΜΠΑΤΣΙΑΡΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΕΥΣΕΩΝ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
- ΕΥ ΣΙΤΙΖΕΙΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ

Κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής διαπιστώθηκε από την επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού ότι η εγγυητική συμμετοχής της εταιρείας ΕΥ ΣΙΤΙΖΕΙΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ δεν ήταν έγκυρη και απορρίφθηκε. Η επιτροπή προχώρησε στη βαθμολόγηση των υπολοίπων συμμετεχόντων.»

Όπως αναφέρει η αιτούσα, «η εταιρεία ΕΥ ΣΙΤΙΖΕΙΝ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ, μόλις της γνωστοποιήθηκε η απόρριψη της, κατέθεσε την με αριθ. ΓΑΚ 1930/12-10-2021, με ημερομηνία δικάσιμου 19/11/2021 προδικαστική προσφυγή στην ΑΕΠΠ κατά της απόρριψης της, αλλά και κατά της συμμετοχής των υπολοίπων συμμετεχόντων. Στις 09/12/2021 μας κοινοποιήθηκε η με αριθ. 1791/2021 απόφαση της ΑΕΠΠ με την οποία γίνεται εν μέρει αποδεκτή η προδικαστική προσφυγή, απορρίπτει ως αβάσιμο το λόγο της προσφυγής του και δέχεται ότι ορθώς η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του. Αποδέχεται την προσφυγή του και απορρίπτει τη συμμετοχή των υπολοίπων συμμετεχόντων (ΑΕΠΠ απόφαση 1791/20221).

Η αναθέτουσα αρχή και οι τρεις συμμετέχοντες έχουν προσφύγει σε διοικητικό δικαστήριο, για την εκδίκαση των παρεμβάσεων που έχουν οριστεί στις 03/02/2022, 10/02/2022, 17/02/2022, και 03/03/2022.»

Για το τμήμα Β Πανεπιστημιούπολη Σερρών κατατέθηκε μια οικονομική προσφορά από την ΤΟΠ ΚΡΑΦΤ ΑΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ η οποία, «δεν πληρούσε την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του εδαφίου

(γ) της παρ. 2.2.6 της διακήρυξης». Η Διοικούσα Επιτροπή αποφάσισε (αριθμ. απόφασης 42/22-10-2021) τη ματαίωση ως άγονου του διαγωνισμού για το εν λόγω τμήμα και την προκήρυξη νέου. Η νέα Διακήρυξη 18/2021 Δημόσιου Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού Άνω των Ορίων Ανοικτής Διαδικασίας Παροχή Υπηρεσιών Σίτισης στους Φοιτητές του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (Πανεπιστημιούπολη Σερρών για το έτος 2022) με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, με συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη 1.063.628,32 Ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., δημοσιεύθηκε στο ΕΣΗΔΗΣ και έλαβε Συστημικό Αριθμό 142701, στάλθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα Ε.Ε. στις 19-11-2021 (αρ.προκ. 2021/S 225-591697). Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε στις 08-12-2021, υποβλήθηκαν δε σε αυτόν δυο αποδεκτές οικονομικές προσφορές. Στις 04/02/2022 κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους το 1^ο πρακτικό και η απόφαση της Διοικούσας επιτροπής, με βάση την οποία οι τεχνικές προσφορές των δύο υποψηφίων ισοβαθμούσαν. Εν συνεχεία, κατατέθηκαν δύο προδικαστικές προσφυγές στην ΑΕΠΠ κατά του ως άνω πρακτικού 1^ο και ορίστηκε η 24^η.03.2022 ως ημερομηνία εξέτασης αυτών.

Με την απόφαση με αριθμ. 1/3-1-2022 η Διοικούσα Επιτροπή αποφάσισε την Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ΔΙΠΑΕ (Τμήμα Α :Σίνδος – Θεσ/νίκη), από 22-02-2022 έως 31-12-2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του 09/21 διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της διακήρυξης, αξίας 1.429.817,19€ άνευ ΦΠΑ και τον ορισμό επιτροπής διαπραγμάτευσης. (ΑΔΑ: ΨΟΑ446ΨΖ3Π-ΘΕΣ).

Με την ίδια απόφαση με αριθμ. 1/3-1-2022, η Διοικούσα Επιτροπή αποφάσισε την Προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την σίτιση των φοιτητών του ΔΙΠΑΕ (Τμήμα Β :ΣΕΡΡΕΣ-ΚΙΛΚΙΣ-ΚΑΤΕΡΙΝΗ), από 22-02-2022 έως 31-12-2022 ή έως την υπογραφή της σύμβασης του 18/2021 διαγωνισμού και με τους ίδιους όρους της 18/2021 διακήρυξης, αξίας 904.472,25€ ανεύ ΦΠΑ και τον ορισμό επιτροπής διαπραγμάτευσης. (ΑΔΑ: ΨΞΔΓ46ΨΖ3Π-7ΓΔ).

Το ΔΙΠΑΕ στο αίτημά του προς την Αρχή αναφέρει: «Από τα ανωτέρω πλήρη στοιχεία προκύπτει ότι το ΔΙΠΑΕ είναι ανυπαίτιο για την κατάσταση που δημιουργείται από την παραδοχή της 1791/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ ότι θα πρέπει να αποκλεισθούν όλες οι συμμετέχουσες στον διαγωνισμό εταιρίες (Κομπατσιάρης ΑΕ, Χούτος ΑΕ και Ευ Σιτίζειν) για αντίθεση τους σε όρους της διακήρυξης, που, εφόσον επικυρωθεί από το Διοικητικό Εφετείο, οδηγεί στην επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού. Με τον τρόπο αυτό δεν διαφαίνεται μέχρι το τέλος του 2022 να έχει επιλυθεί το ζήτημα της ανάθεσης με τακτικό διαγωνισμό της σίτισης. Το αποτέλεσμα αυτό δεν μπορούσε να προβλεφθεί ούτε με την μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια και σύνεση. Είναι προφανές ότι ο φορέας θα πρέπει να υπολογίζει στην καθυστέρηση λόγω

της δικαστικής διαδικασίας, όχι όμως και ότι θα πρέπει να υπολογίζει και σε επαναπροκήρυξη και τον συναφή χρόνο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.[...]

Όσον αφορά στον κόμβο των Σερρών, ο διαγωνισμός διενεργήθηκε σε κάθε περίπτωση , περισσότερο από οκτώ μήνες πριν την λήξη της σύμβασης, δεν θα μπορούσε δε η αναθέτουσα αρχή να προβλέψει ότι ο μόνος συμμετέχων στον διαγωνισμό θα προσέκρουε, και αυτός σε τεχνικές προδιαγραφές.»

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η αιτούσα ζήτησε τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, για τα ως άνω 2 Τμήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του ν.4412/2016.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του ν. 4441/2016, οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής.

5. Τα οριζόμενα στον **ν. 4412/2016** (Α' 147/2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», ως ισχύει:

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών,

Το **Άρθρο 5** «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ως εφαρμόζεται κατόπιν έκδοσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1952 της Επιτροπής της 10^{ης} Νοεμβρίου 2021 (Επίσημη

Εφημερίδα της ΕΕ L398/23 της 11.11.2021) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1953 της Επιτροπής της 10^{ης} Νοεμβρίου 2021 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ L398/25 της 11.11.2021) που εφαρμόζονται για τη διετία **1.1.2022 – 31.12.2023**, για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης, ορίζει ως κατώτατο όριο για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο [Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α](#), το ποσό των 750.000 ευρώ.

Το **άρθρο 107** «Ανάθεση συμβάσεων για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες (άρθρα 74 και 76 παράγραφος 1 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»:

«1. Οι δημόσιες συμβάσεις άνω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα την παρ. 3, τα άρθρα 108, 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

2. Οι δημόσιες συμβάσεις κάτω των ορίων, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες, που αναφέρονται στο Παράρτημα XIV του Προσαρτήματος Α', ανατίθενται, σύμφωνα με την παράγραφο 3, το άρθρο 122, τα άρθρα 109, 109 Α και 110, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τους εφαρμοστέους διαδικαστικούς κανόνες και προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης.

3. Σε κάθε περίπτωση οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και οι διαδικαστικοί κανόνες των παραγράφων 1 και 2 πρέπει να επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σχετικών υπηρεσιών.»

Το **άρθρο 32** «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την

αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

Τα προβλεπόμενα στο **άρθρο 32^A** :

«Ρύθμιση ζητημάτων προσφυγής σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση: α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περ. β` της παρ. 2, την παρ. 3, την περ. β` της παρ. 4 και την παρ. 6,

β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 2, ή

γ) όπου η συναλλαγή αφορά σε προμήθεια αγαθών που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 4.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 221, περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης. Ειδικά στην περίπτωση που συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β` της παρ. 1 ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής.

3. Στην περ. γ` της παρ. 1 δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.»

5. Τα οριζόμενα στον ν.4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία.» και ιδίως το άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α` » :

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του».

III. Νομική Εκτίμηση

6. Το υπό εξέταση αίτημα αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες του άρθρου 107 του ν. 4412/2016 (Υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων του Παραρτήματος XIV του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 -CPV: (55320000-9 - Υπηρεσίες παροχής γευμάτων) μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης, βάσει της περιπτ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση.

Λαμβανομένης υπόψη της εκτιμώμενης αξίας της υπό κρίση σύμβασης για τη σίτιση, κατά μέγιστο αριθμό, στην Πανεπιστημιούπολη Σίνδου 3.396 φοιτητών και στην Πανεπιστημιούπολη Σερρών, με συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη 2.334.289,44 Ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δεδομένου ότι το συμφώνως προς το άρθρο 5 παρ. δ του ν. 4412/2016, κατώτατο όριο των συμβάσεων επί των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, για κοινωνικές και άλλες ειδικές υπηρεσίες ανέρχεται στο ποσό των 750.000 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, λόγω ποσού, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011.

Αναφορικά με τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/EK και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

7. Ως προς την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων. Συγκεκριμένα, προϋποθέτει: i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει, iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος, v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

(i) **Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες :**

Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι ο ενδεικτικός ημερήσιος αριθμός φοιτητών που δικαιούνται δωρεάν σίτιση για τους οποίους το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος θα καταβάλλει το αντίτιμο του σιτηρεσίου, ανέρχεται:

Πανεπιστημιούπολη Σίνδου για το έτος 2021: 2.717 φοιτητές και για το έτος 2022: 3.396 φοιτητές.

Πανεπιστημιούπολη Σερρών για το έτος 2022: 2.148 φοιτητές.

Επίσης υποχρεούται στη σίτιση και άλλων φοιτητών μη δικαιούχων δωρεάν σίτισης καθώς και του διδακτικού, διοικητικού κλπ. προσωπικού του Πανεπιστημίου.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η ανάγκη ανάθεσης των εν λόγω υπηρεσιών φαίνεται να είναι κατεπείγουσα, καθώς κρίνεται αναγκαία η δωρεάν σίτιση των 5.544 φοιτητών που την δικαιούνται, για τους οποίους το Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος θα καταβάλλει το αντίτιμο του σιτηρεσίου, ενώ τονίζεται ότι έχει ήδη παρέλθει πλέον του ημίσεως του πανεπιστημιακού έτους 2021 - 2022. Ως εκ τούτου και μολονότι η αιτούσα δεν επικαλείται κάποιον σχετικό ισχυρισμό, διαφαίνεται ότι, εν προκειμένω, η ανάθεση της αιτούμενης σύμβασης δε συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιβάλλουν άλλες (τακτικές) διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έστω και με τη χρήση της δυνατότητας συντετμημένων προθεσμιών.

ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σημειώνεται περαιτέρω η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να

χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009).

Τέλος επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί της αιτούσας σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης περί ύπαρξης απροβλέπτου περίπτωσης, πρέπει να κριθούν υπό το πρίσμα του κατά πόσον τα επικαλούμενα αποτελούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής.

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή με το αίτημά της προβάλλει τη δικαστική εμπλοκή και την καθυστέρηση λόγω αυτής αλλά και λόγω της διαδικασίας ενώπιον της ΑΕΠΠ, όπως και την καθυστέρηση που προκαλείται/μπορεί να προκληθεί εξαιτίας της επαναπροκήρυξης της διαγωνιστικής διαδικασίας και του χρονικού διαστήματος που χρειάζεται για την ολοκλήρωση αυτής.

Ειδικότερα, με το υπό εξέταση αίτημά της η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι: « *Είναι προφανές ότι ο φορέας θα πρέπει να υπολογίζει στην καθυστέρηση λόγω της δικαστικής διαδικασίας, όχι όμως και ότι θα πρέπει να υπολογίζει και σε επαναπροκήρυξη και τον συναφή χρόνο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.[...]*»

Εκ των διαλαμβανομένων στο ιστορικό ως ανωτέρω, προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ως απρόβλεπτη περίπτωση την άσκηση προδικαστικών προσφυγών στη διαγωνιστική διαδικασία και την καθυστέρηση που έχει προκύψει λόγω της εξέτασης αυτών ενώπιον της ΑΕΠΠ, καθώς και την μετέπειτα δικαστική εμπλοκή. Επισημαίνεται σχετικά ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής της κατεπείγουσας ανάγκης, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα, έχει κριθεί ότι η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας (βλ. ενδεικτικά πράξεις Τμ. VI Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007 και Τμ. IV 160/2013, 182/2014)). Η ανωτέρω παρατεθείσα πάγια νομολογία, περί μη συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, συνάδει και με την με αρ. 1747/2011 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία «*κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ'*

εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας” (σκέψη 7). Αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και η Αρχή σε παλαιότερες αποφάσεις της (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159 και 160/2016).

Σε κάθε περίπτωση, οι επικαλούμενες, εν προκειμένω περιστάσεις, από την αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προκάλεσαν πρόσθετη μη εκτιμώμενη καθυστέρηση στην υπό εξέταση διαγωνιστική διαδικασία και ότι θα μπορούσε να συνεκτιμηθεί η αδυναμία προβλέψεως αυτών από την αναθέτουσα αρχή. Σημειωτέον ότι, ειδικά για το Τμήμα Β, η απόφαση περί επαναπροκήρυξης ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας ελήφθη από την ίδια την αναθέτουσα αρχή, ενώ θα μπορούσε να έχει επιλέξει – σε εκείνο το χρονικό σημείο και με βάση τα προεκτεθέντα πραγματικά περιστατικά – να λάβει τη σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑΔΗΣΥ προκειμένου να προσφύγει λ.χ. σε ανταγωνιστική διαδικασία με διαπραγμάτευση ή ανταγωνιστικό διάλογο, βάσει των διατάξεων του άρθρου 26 παρ. 2 περ. β' ν. 4412/2016. Επομένως δεν συντρέχει η έν λόγω εξεταζόμενη προϋπόθεση της ύπαρξης απρόβλεπτων περιστάσεων, στις οποίες οφείλεται η επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της εφαρμοστέας διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε απρόβλεπτες περιστάσεις, με τις οποίες να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια.

Ως παρατέθηκε ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή θεωρεί ως απρόβλεπτη περίπτωση, την καθυστέρηση που προκλήθηκε στη διαδικασία λόγω της άσκησης προδικαστικής προσφυγών, της δικαστικής εμπλοκής, όπως και λόγω της επαναπροκήρυξης της διαγωνιστικής διαδικασίας και του απαιτούμενου για την ολοκλήρωση αυτής χρονικού διαστήματος, τα οποία φαίνεται να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει την ενεστώσα κατεπείγουσα ανάγκη παροχής των αιτούμενων υπηρεσιών, ο απρόβλεπτος χαρακτήρας της οποίας, ωστόσο, όπως αναλύθηκε ανωτέρω, δεν θεμελιώνεται.

(iv) Ως προς το ότι, οι περιστάσεις που επικαλούνται οι Αναθέτουσες Αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Αναφορικά με την εν λόγω προϋπόθεση, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τα εξής:

Το ΔΙΠΑΕ στο αίτημά του προς την Αρχή αναφέρει: «Από τα ανωτέρω πλήρη στοιχεία προκύπτει ότι το ΔΙΠΑΕ είναι ανυπαίτιο για την κατάσταση που δημιουργείται από την παραδοχή της 1791/2021 απόφασης της ΑΕΠΠ ότι θα πρέπει να αποκλεισθούν όλες οι συμμετέχουσες στον διαγωνισμό εταιρίες (Κομπατσιάρης ΑΕ, Χούτος ΑΕ και Ευ Σιτίζειν) για αντίθεση τους σε όρους της διακήρυξης, που, εφόσον επικυρωθεί από το Διοικητικό Εφετείο, οδηγεί στην επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού. Με τον τρόπο αυτό δεν διαφαίνεται μέχρι το τέλος του 2022 να έχει επιλυθεί το ζήτημα της ανάθεσης με τακτικό διαγωνισμό της σίτισης. Το αποτέλεσμα αυτό δεν μπορούσε να προβλεφθεί ούτε με την μεγαλύτερη δυνατή επιμέλεια και σύνεση. Είναι προφανές ότι ο φορέας θα πρέπει να υπολογίζει στην καθυστέρηση λόγω της δικαστικής διαδικασίας, όχι όμως και ότι θα πρέπει να υπολογίζει και σε επαναπροκήρυξη και τον συναφή χρόνο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.[...]»

Όσον αφορά στον κόμβο των Σερρών, ο διαγωνισμός διενεργήθηκε σε κάθε περίπτωση , περισσότερο από οκτώ μήνες πριν την λήξη της σύμβασης, δεν θα μπορούσε δε η αναθέτουσα αρχή να προβλέψει ότι ο μόνος συμμετέχων στον διαγωνισμό θα προσέκρουε και αυτός σε τεχνικές προδιαγραφές.»

Σχετικά σημειώνεται ότι ο κάθε φορέας οφείλει να προγραμματίζει τις ανάγκες του και να ξεκινά τις κατά περίπτωση νόμιμες διαδικασίες στον κατάλληλο χρόνο, ούτως ώστε να είναι σε θέση να τις περατώσει έγκαιρα (βλ. Πράξη 4/2013 Τμήμα IV Ελ. Συν.). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής αναθέτουσα αρχή οφείλει να έχει λάβει υπόψη, κατά τον υπολογισμό των σχετικών προθεσμιών, την πιθανότητα να ασκηθούν οι προβλεπόμενες από το νομοθετικό πλαίσιο προδικαστικές προσφυγές και εξ' αυτού του λόγου να υπάρξει καθυστέρηση στη διαγωνιστική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό επισημαίνεται ότι ο ορθός προγραμματισμός των συμβάσεων αφορά τόσο στην έγκαιρη εκκίνηση των διαδικασιών σύναψης, όσο και στην επιλογή των κατάλληλων εργαλείων και μέσων/ διαδικασιών που παρέχονται από το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων προς επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο, εν προκειμένω δε διαφαίνεται, μεταξύ άλλων, ότι υπήρξε καθυστέρηση ως προς την προκήρυξη της διαγωνιστικής διαδικασίας (ο διαγωνισμός προκηρύχθηκε μόλις στα τέλη Μαΐου 2021, είχε δε ως αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για τη σίτιση των φοιτητών του ΔΙ.ΠΑ.Ε. στις Πανεπιστημιούπολεις Σίνδου και Σερρών, για το χρονικό διάστημα από 01-09-2021 ή την υπογραφή της σύμβασης έως και 31-12-2022).

(ν) Ως προς την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο:

Εν προκειμένω, ανεξαρτήτως του εά το εξεταζόμενο αίτημα της εν λόγω αναθέτουσας αρχής προβάλλεται στο απολύτως απαραίτητο μέτρο, κατά τον σχετικό ορισμό του νόμου, πάντως,

σε κάθε περίπτωση, παρέλκει η εξέτασή του, λόγω μη συνδρομής προηγούμενων σωρευτικά απαιτούμενων προϋποθέσεων.

IV. Συμπέρασμα

8. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Τη μη παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙ.ΠΑ.Ε.) περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης που οφείλεται σε απρόβλεπτη κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ του ν. 4412/2016, προς τον σκοπό σύναψης σύμβασης, με αντικείμενο τη σίτιση των φοιτητών Τμημάτων του Πανεπιστημίου, προϋπολογισμού **2.334.289,44** Ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., λόγω μη συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2022

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

